

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา)
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประจำปีการศึกษา 2565

Evaluation of projects promoting
development in all 4 areas (Wisdom creation camp) Bueng Yitho Municipal
Kindergarten 1, Bueng Yitho Subdistrict, Thanyaburi District,
Pathum Thani Province Academic year 2022.

วลีย์ โคตรรวงจันทร์¹

Wali Khodwuangchan

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) 4) ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) 5) ประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 6) ประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 7) ประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 8) ประเมินการถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565

การประเมินโครงการในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้กรอบแนวคิดการประเมินแบบ CIPPIEST Model ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) คือ ผู้บริหาร ครูและพนักงาน คณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน และผู้ปกครอง รวมจำนวนทั้งสิ้น 145 คน เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือ 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณนา สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการ จากผู้บริหาร ครูและพนักงาน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีผลการประเมินโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านกระบวนการดำเนินงาน 2) ด้านผลผลิต และ 3) ด้านประสิทธิผล

2. ผลการประเมินโครงการจากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า โครงการนี้มีประโยชน์ซึ่งนักเรียนอยากให้งดกิจกรรมเช่นนี้อีกในปีถัดไป และอยากให้มีความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง การเต้น และกิจกรรมเข้าจังหวะ ส่วนสิ่งที่นักเรียนประทับใจที่สุด ได้แก่ คุณครูใจดี และสนุกสนาน

3. ผลการประเมินโครงการจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อ

¹ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนดวงกมล สังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

โครงการในครั้งนี้ อยากรู้ให้จัดทำโครงการเช่นนี้ทุกปี สำหรับในปีถัดไปหากให้ชุมชนมีส่วนร่วมอาจทำได้โดยเพิ่มฐานการเรียนรู้โดยให้เป็นฐานการเรียนรู้จากปราชญ์ชุมชน เป็นต้น

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, การส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน,โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่ถ 1

Abstract

Project Evaluation to promote the development of all 4 skills (Attending to Pa-Ploen Charoen Panya Camp) Bueng Yitho Municipal Kindergarten School 1 Bueng Yitho Subdistrict Thanyaburi District Pathum Thani Province aims to 1) Context Evaluation, 2) Input Evaluation, 3) Process Evaluation, 4) Product Evaluation, 5) Impact Evaluation, 6) Effectiveness Evaluation, 7) Sustainability Evaluation, and 8) Transportability Evaluation of development of all 4 skills project (Attending to Pa-Ploen Charoen Panya Camp) Bueng Yitho Municipal Kindergarten School 1 Bueng Yitho Subdistrict Thanyaburi District Pathum Thani Province

This project evaluation is survey research using the CIPPIEST Model evaluation conceptual framework. Key informants are the school's administrator, teacher, staff, the school committee, students, and parent representatives, for a total of 145 people. This project evaluation has collected quantitative and qualitative data. The tools used were 1) questionnaires and 2) interviews. Analyze data with ready-made computer programs and content analysis. The statistics used for analysis and presentation are frequency, percentage, average, standard deviation and descriptive statistics. The results of the evaluation can be summarized as follows:

1.The project evaluation results from administrators, teachers, staff, and the school board showed that the overall and individual evaluation results were at a high level in all aspects. The average scores from highest to lowest were ranked in the top 3: 1) the operational process, 2) the output, and 3) the effectiveness.

2.The project evaluation results from the interviews with students found that this project was useful and students wanted to organize activities like this again in the following year and wanted to have a learning base related to singing, dancing, and rhythmic activities. As for what students were most impressed with, the teachers were kind and fun.

3.The project evaluation results from the interview with parents found that overall, parents were satisfied with the project this time and wanted to organize a project like this every year. For the next year, if the community is involved, it can be done by adding a learning base by making it a learning base from community wise men, etc.

Key word : Project evaluation, Promoting development in all 4 areas, Bueng Yitho Municipal Kindergarten 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0-5 ปีถือว่ามีสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กที่จะปลูกฝังให้เด็กเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและเป็นรากฐานการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป พ่อแม่ควรตระหนักถึงความสำคัญและดูแลเอาใจใส่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกในช่วงวัยดังกล่าว ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิเคราะห์ได้ย้ำให้เห็นว่าวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือระยะ 5 ปีแรกของคนเรา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในตอนต้น ๆ ของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราตลอดจนถึงวาระสุดท้าย เขาเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต อิริคสัน (Erikson) กล่าวว่า วัยทารกตอนปลายเป็นช่วงที่บุคคลเรียนรู้เจตคติของความมั่นใจหรือไม่มั่นใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งที่พ่อแม่ให้สิ่งที่เด็กต้องการ อาหารการเอาใจใส่ และความรักอย่างชื่นชม เจตคติเหล่านี้ซึ่งเด็กมีอยู่และจะคงอยู่ไปตลอดชีวิต (ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และคณะ, 2563) จากที่กล่าวมาทำให้เห็นถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย แต่ด้วยภาวะสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวจึงไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูก ทำให้พ่อแม่ต้องพึ่งสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งของภาครัฐและเอกชนด้วยคาดหวังให้สถานรับเลี้ยงเด็กดูแลลูกเป็นอย่างดี ดังนั้น ภาครัฐควรตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลเด็กปฐมวัยและสถานรับเลี้ยงเด็กให้มีคุณภาพ เพื่อเด็กจะได้รับการส่งเสริมและเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงถือว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การเจริญเติบโตของประเทศในอนาคต ทั้งนี้ การพัฒนาต้องเริ่มต้นจากคุณภาพของเด็กในปัจจุบัน โดยมีแนวคิดหลักมาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ของทฤษฎีที่สำคัญในหลายทฤษฎี กล่าวคือ พัฒนาการและประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิตจะมีผลต่อการกำหนดโครงสร้างการพัฒนาทางสมองของเด็กโดยทางเดินประสาทสัมผัส (Sensory Pathway) ทั้งด้านการมองเห็นและการได้ยินจะได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ตามมาด้วยการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะมีการเจริญเติบโตสูงสุดในช่วงปีแรกของชีวิต และเป็นรากฐานสำหรับการเรียนรู้ พฤติกรรม และสุขภาพในอนาคต ดังนั้น ช่วงปฐมวัยจึงเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของชีวิต เพราะเป็นช่วงที่พัฒนาการด้านต่าง ๆ เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ภาษา จริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางสังคม อีกทั้งการลงทุนในช่วงแรกของชีวิตจะทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงที่สุด และยิ่งช่วยเพิ่มผลิตภาพของการลงทุนในช่วงระยะเวลาถัดไป เนื่องจากทักษะที่ได้รับในช่วงแรกจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ในระยะเวลาต่อมา การลงทุนในเด็กที่ช่วงแรกเกิดจนถึงปฐมวัย (ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกายประเทศไทย (ทีแพค) สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563)

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้จัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) ประจำปีการศึกษา 2565 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิด ค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน 2) ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 3) ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์จากกิจกรรมต่าง ๆ และนำไปปรับใช้ในการเรียนในระดับสูงขึ้น 4) ให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) ให้นักเรียนเกิดความสามัคคีในหมู่คณะ รูปแบบกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าค่ายที่มีฐานกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนจะได้สัมผัสและลงมือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ฐานดังนี้ ฐานที่ 1 นวดพาเพลิน (Sook Na. Massage) ฐานที่ 2 รักไทย (Love & Like Thai) ฐานที่ 3 อังกฤษคิดส์สนุก (English Kids for fun) ฐานที่ 4 ศิลป์สร้างสรรค์ (Create Arts) ฐานที่ 5 คณิตคิดส์มหัศจรรย์ (Magic Maths) ฐานที่ 6 EF ธรรมชาติ (First Aid Kids For EF) และ ฐานที่ 7 ครีวอาสา (Funny Cooking)

ผู้ประเมินโครงการในฐานะที่เป็นผู้บริหาร ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ จึงได้ทำการประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อให้ทราบข้อมูลการดำเนินการแต่ละขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และเพื่อให้ได้ข้อมูลของโครงการที่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

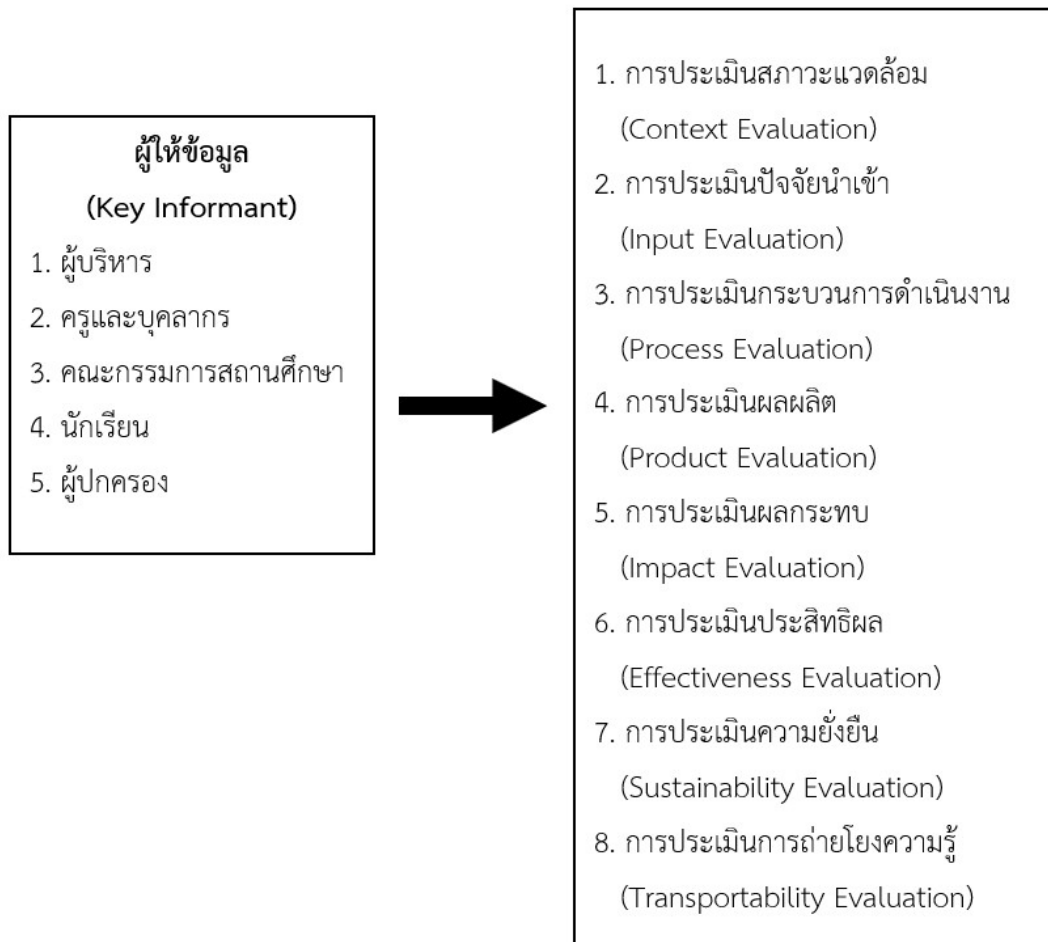
1. เพื่อประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
3. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
4. เพื่อประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
5. เพื่อประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
6. เพื่อประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
7. เพื่อประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565
8. เพื่อประเมินการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565

กรอบแนวคิด

การประเมินในครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ประจำปีการศึกษา 2565 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST MODEL ตามแนวความคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2015, อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย, 2563) ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 8 ด้าน คือ 1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

5) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 6) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 7) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 8) การประเมินการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation) ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้ ดำเนินการประเมินโดยใช้รูปแบบประเมิน CIPPIEST MODEL ตามแนวความคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2015, อ้างถึงใน สมคิด พรหมจักษ์, 2563) เป็นการประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ โดยประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)
- 1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
- 1.3 การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation)
- 1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)
- 1.5 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)
- 1.6 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

1.7 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

1.8 การประเมินการถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation)

2. ขอบเขตของผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) จากการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ทำหนังสือขออนุญาตผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินโครงการ
- 2) การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ประเมินโครงการดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้กลับคืนมาครบถ้วนจำนวน 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
- 3) การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครอง ผู้ประเมินได้รับความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นเป็นผู้สัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลให้จนครบถ้วน ได้กลับคืนมาครบถ้วนจำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1 การสร้างแบบสอบถามเพื่อการประเมินโครงการ (สำหรับผู้บริหาร ครูและพนักงาน และคณะกรรมการสถานศึกษา) เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอบึงบุรี จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565

1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามโดยนำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดที่ศึกษามาสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จากนั้นหาคุณภาพแบบสอบถามโดยการหาความตรง (Validity) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการโดย ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการ แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินโครงการ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) พิจารณาตรวจสอบความตรงและความถูกต้องของเนื้อหา พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายของคะแนน เทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของคะแนน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2564) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความสอดคล้อง / มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง / มีความคิดเห็น ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง / มีความคิดเห็น ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง / มีความคิดเห็น ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง / มีความคิดเห็น ในระดับน้อยที่สุด

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติวิเคราะห์ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติพรรณนา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากผู้ให้ข้อมูล (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ทั้งหมด มีจำนวนทั้งสิ้น 145 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมาคือ ผู้ปกครอง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.25 ครูและพนักงาน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.65 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.85 และ เป็นผู้บริหาร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากผู้บริหาร ครูและพนักงาน และคณะกรรมการสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากผู้บริหาร ครูและพนักงาน และคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการประเมินโครงการส่งเสริม

พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1

ตำบลบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ในภาพรวม

ภาพรวม ทั้ง 8 ด้าน	ผู้ให้ข้อมูล = 25 คน		ระดับ	อันดับ ที่
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
1. ด้านสภาวะแวดล้อม	4.32	0.40	มาก	8
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.39	0.36	มาก	4
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน	4.41	0.36	มาก	1
4. ด้านผลผลิต	4.40	0.32	มาก	2
5. ด้านผลกระทบ	3.76	0.32	มาก	7
6. ด้านประสิทธิผล	4.40	0.40	มาก	3
7. ด้านความยั่งยืน	3.80	0.27	มาก	5
8. ด้านการถ่ายทอดความรู้	3.78	0.33	มาก	6
รวม	4.20	0.34	มาก	

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านสภาวะแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) รูปแบบกิจกรรมที่จัดในโครงการมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.38, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.37) 2) วัน เวลา สถานที่จัดโครงการ และงบประมาณ กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน และชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.35, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33) และ 3) เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้จากโครงการ กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน และชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.33, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.41) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ผู้รับผิดชอบโครงการ และคณะทำงาน เป็นผู้มีความรู้ ความสนใจ ความสามารถเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.46, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.37) 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการจนแล้วเสร็จ (ค่าเฉลี่ย = 4.45, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.39) และ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.40, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.36) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านกระบวนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) มีการประชุมชี้แจง สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.38) 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบเกี่ยวกับรายละเอียด วัน เวลา สถานที่ และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดทำโครงการนี้ (ค่าเฉลี่ย = 4.41, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.32) และ 3) มีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในโครงการ (ค่าเฉลี่ย = 4.40, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.41) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ คือ 1) ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งด้านสาระความรู้ และความสนุกสนาน (ค่าเฉลี่ย = 4.43, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.35) 2) ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.40, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.32) และ 3) ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 ช่วยส่งเสริมทักษะทางวิชาการและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.39, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.29) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านผลกระทบ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ คือ 1) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทั้งด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ค่าเฉลี่ย = 3.71, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.30) 2) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบโดยตรงต่อครูและคณะทำงาน ทำให้ได้รับประโยชน์เกิดประสบการณ์ในการจัดทำโครงการ และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย

=3.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.38) และ 3) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อชุมชน ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้กับชุมชน (ค่าเฉลี่ย =3.62, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.29) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ค่าเฉลี่ย =4.42, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.39) 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล บรรลุตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ค่าเฉลี่ย =4.41, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.38) และ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล มีผู้เข้าร่วมโครงการบรรลุตามจำนวนที่กำหนดไว้ (ค่าเฉลี่ย =4.40, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.43) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านความยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ คือ 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารเห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์ และเห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการเช่นเดียวกันนี้อีกในปีการศึกษาถัดไป (ค่าเฉลี่ย =3.84, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.26) 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ครูผู้สอนได้นำกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย =3.80, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.31) และ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ชุมชนเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการเช่นเดียวกันนี้อีกในปีการศึกษาถัดไป (ค่าเฉลี่ย =3.76, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.24) ตามลำดับ

การประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (เข้าค่ายพาเพลินเจริญปัญญา) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลบึงยี่โถ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2565 ด้านการถ่ายโยงความรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารและครู สังเกตเห็นว่าผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความรู้จากกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมในวันที่ 15 มีนาคม 2566 นำไปใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของตนเองได้ (ค่าเฉลี่ย =3.86, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.33) 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารและครู สังเกตเห็นว่าผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความรู้จากกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมในวันที่ 15 มีนาคม 2566 นำไปใช้เพื่อส่งเสริมของทักษะทางวิชาการของตนเองได้ (ค่าเฉลี่ย =3.83, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.39) และ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ประเมินโครงการมีการเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการดำเนินโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย =3.74, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.31) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการจากนักเรียนในครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นเป็น ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ให้อย่าง

สรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า โครงการนี้มีประโยชน์ ความรู้ที่ได้รับ เช่น ได้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้คิดเลข เมื่อเรียงลำดับฐานการเรียนรู้ กิจกรรมที่ชอบ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) อังกฤษคิดส์สนุก (English Kids for fun) 2) ฐานศิลปะสร้างสรรค์ (Create Arts) และ 3) ฐานครัวอาสา (Funny Cooking) ซึ่งนักเรียนอยาก

ให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีกในปีถัดไป และอยากให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง การเต้น และกิจกรรมเข้าจังหวะ ส่วนสิ่งที่นักเรียนประทับใจที่สุด ได้แก่ คุณครูใจดี และสนุกสนาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการจากผู้ปกครอง (โดยใช้สัดส่วน ร้อยละ 25 ของจำนวน ผู้ปกครองทั้งหมด) ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการผู้ปกครองในครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ให้อย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อโครงการนี้ มีความคิดเห็นว่า มีการประชาสัมพันธ์โครงการที่ดี ผู้ปกครองรับทราบ วันเวลา สถานที่จัดโครงการ ผู้ปกครองรับทราบว่ากิจกรรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุตรหลานของตนเอง มีความคิดเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อบุตรหลาน และชุมชน ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงการและให้ชุมชนมามีส่วนร่วมในครั้งต่อไป ได้แก่ ให้มีปราชญ์ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร เพิ่มฐานการเรียนรู้จากอาชีพในชุมชน และขอสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชนในชุมชน ตามความเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผล ผู้ประเมินโครงการจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ จากการค้นพบในการประเมินโครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการประเมินโครงการ จากผู้บริหาร ครูและพนักงาน และคณะกรรมการสถานศึกษามีผลการประเมินโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านกระบวนการดำเนินงาน 2) ด้านผลผลิต และ 3) ด้านประสิทธิผลทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำโครงการดังกล่าวได้กำหนดขึ้นจากการคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ร่วมกับการพิจารณาถึงวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ บริบทของโรงเรียนและชุมชน ประกอบกับโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562 (สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี, online, 1 กรกฎาคม 2565, จาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/056/T_0005.PDF) ที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเน้นการดูแล พัฒนาและจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์แบ่งออกเป็น 3 แนวทาง คือ การดูแล (Care) การพัฒนา (Development) และการจัดการเรียนรู้ (Education) ซึ่งการพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ สร้างเจตคติที่ดี มีเตรียมความพร้อมตามวัย และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบทความวิจัยของทัศนัย สูงใหญ่ (2566) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดประสบการณ์รูปแบบโครงงานเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้สรุปข้อเสนอแนะไว้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบัน ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นในอนาคต ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการของเด็กในปัจจุบัน ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากความสนใจของเด็กจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น โดยสิ่งที่เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งคือการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เน้นให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เลือกในสิ่งที่สนใจ โดยมีครูเป็น ผู้คอยอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความท้าทาย ความสนุกในการเรียนจะทำให้เด็กได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะที่จำเป็น จึงส่งผลให้ผลการประเมินโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ผู้ประเมินจะได้อภิปรายในประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1 ด้านสถานะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ผลการประเมินพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามมีดังนี้

2.1.1 ด้านสถานะแวดล้อม พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) ความเป็นมาหลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 2) วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน 3) รูปแบบกิจกรรมที่จัดในโครงการมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน 4) วัน เวลา สถานที่จัดโครงการ และงบประมาณ กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน และชุมชน 5) เป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน และชุมชน

2.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) ผู้รับผิดชอบโครงการ และคณะทำงานเป็นผู้มีความรู้ ความสนใจ ความสามารถเหมาะสม 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการจนแล้วเสร็จ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม 4) สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม 5) งบประมาณที่ใช้สำหรับดำเนินโครงการมีความเหมาะสม และ 6) วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้สำหรับดำเนินโครงการมีความเหมาะสม

2.1.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) มีการประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบเกี่ยวกับรายละเอียด วัน เวลา สถานที่ และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดทำโครงการนี้ 3) มีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในโครงการ และ 4) มีการติดตามผลการดำเนินงาน การใช้งบประมาณ และมีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประเมินโครงการตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2015 อ้างใน สมคิด พรหมจรรย์, 2564) การประเมินภาพรวมของโครงการ ตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and product) โดยจะใช้วิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ ซึ่งพออธิบายได้ดังนี้ การประเมินด้านบริบท (context Evaluation) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น การประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation) เพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยป้อน อาจจะทำเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ศักยภาพการบริหารงาน เป็นต้น การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการศึกษาต่อการประเมินบริบทและปัจจัยป้อนว่า กระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ จุติประภาศ (2559) ที่ประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 4 มหาราช พบว่า โครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโครงการ ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า โครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการนิเทศแนะนำงานแก่สมาชิกกลุ่มด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้น มีการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์สภาพภายนอกเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน

2.2 ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ผลการประเมินพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามมีดังนี้

2.2.1 ด้านผลผลิต พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งด้านสาระความรู้ และความสนุกสนาน ฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของผู้เรียน ฐานการเรียนรู้ และ 3) กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันที่ 15 มีนาคม 2566 ช่วยส่งเสริมทักษะทางวิชาการและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

2.2.2 ด้านผลกระทบ พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทั้งด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 2) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบโดยตรงต่อครูและคณะทำงาน ทำให้ได้รับประโยชน์เกิดประสบการณ์ในการจัดทำโครงการ และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 3) โครงการที่จัดขึ้นในครั้งนี้ เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อชุมชน ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้กับชุมชน

2.2.3 ด้านประสิทธิผล พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล บรรลุตามงบประมาณที่กำหนดไว้ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล บรรลุตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และ 4) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว โครงการฯ เกิดประสิทธิผล มีผู้เข้าร่วมโครงการบรรลุตามจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประเมินโครงการตามแนวคิดของสเต็ก (Stake, อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2564) ที่เสนอว่าการประเมินโครงการจะต้องมี 2 ส่วน คือ การบรรยาย (Descriptive) และการตัดสินคุณค่า (Judgment) ในส่วนการตัดสินคุณค่านั้นต้องคำนึงถึงการปฏิบัติการ (Transactions) ที่เป็นผลสำเร็จของการจัดกระทำงานเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนเช่นกัน คือ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์ และเช่นเดียวกับสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2015 อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2564) ที่เสนอว่า การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสินเกณฑ์มาตรฐานนั้น อาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ก็ได้ การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation: I) เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดจากการเรียน และนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการทำงานได้ การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนหลักจากจบหลักสูตรว่ามีคุณภาพและความสำเร็จในระดับสูง หรือตรวจสอบความก้าวหน้าด้านความรู้ ความสามารถ หลังปฏิบัติงานไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรแก้ว ทัทมาลัย (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า จากการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า ครูพี่เลี้ยงเด็กเกิดความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีพฤติกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยดีขึ้น และทำให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และเช่นเดียวกับงานวิจัยของสมสุดา มัชฌมจันทร์ (2563) ที่ศึกษาเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) เป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องที่สนใจอย่างลุ่มลึก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ เป็นระยะที่เด็กค้นพบหัวเรื่องที่สนใจ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม และรวบรวมคำถามที่อยากรู้เกี่ยวกับหัวเรื่องของโครงการ ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ เป็นระยะที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สืบค้นข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในระยะที่ 1 ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ระยะที่ 3 สรุปผลโครงการ เป็นระยะที่เด็กประเมินผลและนำเสนอโครงการ พบว่า โครงการมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามมีดังนี้

2.3.1 ด้านความยั่งยืน พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหาร

เห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์ และเห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการเช่นเดียวกันนี้อีกในปีการศึกษาถัดไป 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ครูผู้สอนได้นำกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ชุมชนเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการเช่นเดียวกันนี้อีกในปีการศึกษาถัดไป

2.3.2 ด้านการถ่ายโยงความรู้ พิจารณาจากข้อคำถามที่ว่า 1) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว มีการประชุม PLC ผู้บริหารและครูเพื่อถ่ายโยงความรู้ในการดำเนินงานโครงการฯ 2) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารและครู สังเกตเห็นว่าผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความรู้จากกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมในวันที่ 15 มีนาคม 2566 นำไปใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของตนเองได้ 3) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารและครู สังเกตเห็นว่าผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความรู้จากกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมในวันที่ 15 มีนาคม 2566 นำไปใช้เพื่อส่งเสริมของทักษะทางวิชาการของตนเองได้ 4) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารและครู สังเกตเห็นว่าชุมชนสามารถถ่ายโยงความรู้จากกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมในวันที่ 15 มีนาคม 2566 นำไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในชุมชนได้ และ 5) หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ประเมินโครงการมีการเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการดำเนินโครงการฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินโครงการของสมคิด พรหมจ้อย (2564) ที่เสนอไว้ว่าการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมสรุป มักจะใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ซึ่งผลสรุปที่ได้จะนำไปสู่การรายงาน ว่า โครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่าโครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก และเช่นเดียวกับแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2015 อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2564) ที่กล่าวว่า การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนางานหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง การประเมินการถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation: T) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษาใหม่ ๆ ไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ หรือนำส่วนหนึ่งของความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการสอนแบบบูรณาการในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันตร นาคอำไพ (2564) ที่ประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยโดยใช้แนวคิดการประเมินกรณีที่ประสบความสำเร็จ พบว่า ครูสามารถจัดการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ได้ดี ครูสามารถส่งเสริมให้เกิดความสนใจทางวิทยาศาสตร์ ครูส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเอง ครูส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผลลัพธ์ ได้แก่ นักเรียนมีความสนใจในวิทยาศาสตร์มากขึ้น นักเรียนมีพัฒนาการทางการรับรู้ผ่านการทดลอง นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาและค้นหาความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สามารถนำไปต่อยอด และได้พัฒนาโมเดลผลกระทบของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยไปปรับใช้ได้อย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนัย สูงใหญ่ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดประสบการณ์รูปแบบโครงงานเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้นำเสนอแนวทางการจัดประสบการณ์รูปแบบโครงงานเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับครูในการนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการในครั้งนี้ เพื่อให้การประเมินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่หรือท้องถิ่นใกล้เคียงให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เชิญวิทยากรจากปราชญ์ชุมชน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่างในชุมชนมาเพิ่มเป็นฐานการเรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนมากที่สุด

2. ควรมีแผนการดำเนินงาน งบประมาณ เพื่อการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการเป็นครูผู้อำนวยความสะดวกเพื่อทำหน้าที่กระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน

3. จากข้อเสนอแนะของผู้เรียนที่เสนอไว้ว่า อยากให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีกในปีถัดไป และอยากให้มีการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการร้องเพลง การเต้น และกิจกรรมเข้าจังหวะ ส่วนสิ่งที่นักเรียนประทับใจที่สุด ได้แก่ คุณครูใจดี และสนุกสนาน ดังนั้น คณะทำงานจึงควรเพิ่มกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมการร้องเพลง การเต้น และเน้นสร้างความสนุกสนานให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน ได้ประสบการณ์ที่ประทับใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการจดจำเนื้อหาสาระทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินในครั้งต่อไป

เพื่อให้การประเมินโครงการในปีการศึกษาถัดไป เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกมิติ ดังนั้น จึงควรทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการประเมินทักษะที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดโครงการในครั้งนี้ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การวัดเจตคติที่พึงประสงค์ และนอกจากนี้ยังควรเพิ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (focus group) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทุกมิติ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการต่อไป